

Rolf Böhn
Hörle Bruksgården
331 92 VÄRNAMO

Viltvårdshandläggare
Ingemar Sjöberg
Naturavdelningen
036-39 51 39

Postadress 551 86 Jönköping
Besöksadress Hamngatan 4
Tfn 036-39 50 00
Fax 036-12 15 58
E-post jonkoping@lansstyrelsen.se
www.lansstyrelsen.se/jonkoping
Plusgiro 6 88 06-9
Bankgiro 5206-5877

Fastställande av Skötselplan för HÄRÅNS ÄLGSKÖTSELOMRÅDE Ä-11-01-006

Den senast insända skötselplanen som finns i Länsstyrelsens förvar för HÄRÅNS ÄLGSKÖTSELOMRÅDE inkom till Länsstyrelsen 2010-06-01 var upprättad av skötselområdet 2010-05-28. Reviderad skötselplan skall upprättas och skickas till Länsstyrelsen för fastställande vart tredje år.

Arbetsgång fastställande av skötselplan:

1. Reviderad plan skickas in till Länsstyrelsen (skogsstyrelsens syn på betestillståndet ska framgå av planen och samrådet med samrådsgruppen i jaktvårdskretsen ska vara intygat i planen).
2. Jägareförbundet jaktvårdskonsulent (samt då uppgifter saknas i planen samrådsgruppen och skogsstyrelsen) lämnar yttrande med eventuella anmärkningar och kommentarer kring planen.
3. I fall större brister finns i skötselplanen meddelas detta till älgskötselområdet för revidering av planen. Reviderad version skickas in till Länsstyrelsen.
4. Mindre brister och korrigeringar framgår av detta beslut
5. Länsstyrelsen fastställer skötselplanen och meddelar älgskötselområdet detta, när eventuella brister åtgärdats.

Härmed bekräftas att skötselplan för HÄRÅNS ÄLGSKÖTSELOMRÅDE upprättad 2010-05-28 är fastställd. Jägareförbundets har lämnat yttrande som ska beaktas i förvaltningen inom området.

Fördelningen i avskjutningsplanen i er skötselplan följer inte länets övergripande målsättning som fastställts för länet i dokumentet "Målsättning för älgstammen i Jönköpings län 2009-2012". Fördelningen i avskjutningen har därför justerats i syfte att möjliggöra en ökad medelålder i tjurstammen genom att skifta planerad avskjutning av vuxna tjurar mot kalv. En ökad kalvandel i avskjutningen innebär en generellt ökad medelålder i stammen samtidigt som betestrycket vintertid sänks. För att balansera älgstammen gentemot betestillgången är det av största vikt att hondjurs- och kalvavskjutning fullgörs. Eftersom stammen ska sänkas i området medges undantag från principen att kalvandelen i avskjutningen ska vara 60 %.

Eftersom älgskötselområdet som avdelas av väg med viltstängsel vilket förhindra naturliga rörelser i populationen ska förvaltningen ske i samråd med angränsande älgjaksområden på respektive sida om vägen.

Villkor

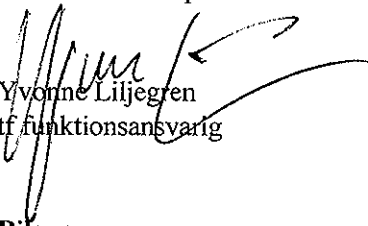
Avskjutningen har för perioden beslutats till:

Jaktåret 2010/2011: 8 tjurar, 12 vuxna hondjur, 28 kalvar

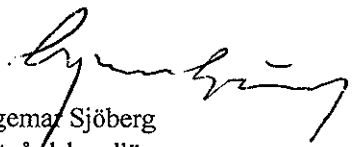
Jaktåret 2011/2012: 8 tjurar, 8 vuxna hondjur, 20 kalvar

Jaktåret 2010/2011: 7 tjurar, 7 vuxna hondjur, 18 kalvar

Revidering av planen kan ske om älgskötselområdet med resultat från spillningsinventering efter vintern visar att älgstammen är större än vad som påvisas i den inlämnade planen.

Yvonne Liljegen
tf funktionsansvarig

Ingemar Sjöberg
viltvårdshandläggare

Bilagor

Kopia på den fastställda skötselplanen

Yttrande från Svenska Jägareförbundets Jaktvårdskonsulent

Målsättning för älgstammen i Jönköpings län 2009-2012

Kopia till

Jägareförbundet syd Skedhults Säteri 575 96 EKSJÖ

Värnamo jaktvårdskrets Inge-Bert Johansson Slättö Nygård 1, 330 10

BREDARYD

Målsättning för älgstammen i Jönköpings län 2009-2012

Övergripande målsättning

Målsättning vid förvaltandet av älgstammen är att den ska vara väl sammansatt och i balans med betestillgången. Detta innebär att år 2012 ska älgstammen i länet ha en högre medelålder, och en bättre könsfördelning.

Både markägare och jägare har ansvar för detta eftersom förvaltning av viltstammar är en högst väsentlig del av skogsvården/viltvården. Med en väl sammansatt älgstam höjs produktiviteten och det föds mer älgkalvar. Detta innebär att fler älgar kan skjutas med nuvarande täthet, alternativt att det kan finnas färre älgar men med bibehållen avskjutning. Detta leder till att skogsskadorna minskar och att de älgar som är kvar efter jakt är av bättre kvalitet.

Kvalitativa mål

För att få mätbara mål på kvaliteten i älgstammen används älgobsen, vilket är det enda länsomfattande förvaltningsverktyg som finns. Målsättningen är att det 2012 ska observeras minst:

- 40 % tjurar av vuxna älgar.
- 0,9 kalvar per vuxet hondjur.

En tiondels förändring motsvarar ca trehundra kalvar, baserat på nuvarande förhållande.

Kvantitativa mål

Tätheten i älgstammen varierar lokalt över länet och detta kommer den att göra i fortsättningen också. Variationen hänger främst ihop med tillgången på bete. Som målsättning anses älgstammen kunna

variera över länet mellan 4 och 8 älgar/1000 hektar i vinterstam, efter jakt. Lokalt kan det vara större variation.

Rekommendationer för jakten

Målsättningen med jakten bör vara att höja medelåldern i vinterstammen och anpassa antalet älgar efter betestillgången.

- Inriktningen bör vara att inte falla fler vuxna än kalvar och därutöver, att ett mindre antal vuxna djur fälles till förmån för ett högre kalvuttag i den totala avskjutningen. Även små älgjaksområden bör planera avskjutningen så att inriktningen mot en utjämnad könsfördelning uppfylls över perioden.
- Tjurarnas medelålder bör höjas genom att minska jakttrycket på tjur och spara ett urval av tjurarna. Andelen fällda tjurar bör inte överstiga andelen fällda hondjur. Urvalet anpassas efter tjurarnas ålderssammansättning enligt de överenskommelser som finns mellan jaktvårdskrets och älgskötselområde. Kan inte en sådan överenskommelse träffas skall tjurar mellan 4-8 taggar sparas.
- Hondjursavskjutningen anpassas efter betetrycket.

Detta innebär i praktiken att **jägarna måste rikta ett hårdare jakttryck mot kalv.**

SÖDRA

Naturskyddsföreningen

Vägverket

SKOGSSTYRELSEN

Älgobs

Värdena i älgobsen bygger på observerade älgar de 7 första jakttillfällena för varje jaktlag, under de 30 första dagarna av älgjakten. Rapportera älgobsen fortlöpande, via viltdata.

Kalvavskjutning

En förutsättning för att medelåldern i älgstammen ska kunna höjas är att andelen kalv i avskjutningen ökar. Normala reproduktionsår bör andelen utgöra minst 60% av den totala avskjutningen. Vinterbetet är den mest begränsande faktorn i älgstammens relation till ett långsiktigt skogsbruk och en rimlig påverkan på den biologiska mångfalden. Det är därför av största vikt att antalet kalvar i vinterstammen minimeras.

Relationen älg och övrigt hjortvilt

Älgen konkurrerar med de övriga hjortdjuren om betesresurserna. Eftersom älgen har sitt huvudsakliga fodersök högre upp i vegetationsskiktet än övriga hjortvilt så är ofta foderresursen och älgens betesval begränsat. Födomässigt förbrukar sju rådjur samma fodermängd som en älg. Tätheten i länet är 30-40 rådjur per 1000 hektar. Dessutom förekommer etablering av dovilt och kronviltstammar i vissa delar av länet. I framtiden kommer foderkonkurrensen från dessa arter att öka i betydelse.

Älgstammens Kvalité

För att uppnå målsättningen krävs att stora sammanhängande områden i länet tillämpar gemensamma avskjutningsregler. En hög medelålder bör eftersträvas på såväl hondjur som tjurar. En hög medelålder hos hondjuren medför normalt en högre reproduktion. En hög medelålder hos tjurarna innebär troligen att kornas brunst påverkas positivt vilket leder till tidigt födda kalvar. Kalvens levandevikt ökar med ca 1 kg per dag från födsel fram till jaktens början. Skillnaden i slaktvikt på en tidigt född kalv och en kalv född efter att älgkon brunstat sent eller inte blivit betäckt vid första brunstillfället är därför betydande.

Viltets fodertillgång

Ur ett samhällsekonomiskt perspektiv, och även ur ett skogsägarperspektiv, är skogsproduktion i

kombination med miljöhänsyn överordnat andra intressen för skogsbruket. Betestrycket blir ofta hårdare på mindre hyggen än större. I Jönköpings län kan vi se en tydlig trend att enskilda hyggen (foderytor) har minskat i areal från 2,5 ha (1995) till 1,8 ha (2007). Viltet är en tillgång som ska nyttjas hållbart och med hänsyn till andra intressen.

Foderarealen för hjortdjuren har minskat sedan början på 1980-talet, vilket innebär att betestrycket inte har minskat trots att älgarna har blivit färre. På grund av det hårda betestrycket föryngras numera ofta tallståndorter med gran vilket minskar skogarnas foderbärande förmåga och bidrar till att utarma den biologiska mångfalden. Tillgången på foder är en begränsande faktor för viltstammarnas storlek. I ett produktionsinriktat skogsbruk bör man utföra åtgärder som bidrar till viltets tillgång på foder. Det är dock rimligt att skogsägare ska ha möjlighet att välja ett för ståndorten lämpligt träslag utan att riskera stora kostnader orsakade av högt betestryck. Stängsling ska inte behövas för att kunna föryngra med tall och björk.

Att nå målet

För att hålla en antalsmässigt väl avvägd och en kvalitativt god älgstam krävs att samtliga jaktlag verkar för den gemensamma målsättningen och att skogsbruket tar tillvara de möjligheter som finns för att producera viltfoder. Varje jaktlag ansvarar för att det inte faller fler tjurar än vuxna hondjur och heller inte fler vuxna djur än årskalvar. Även små älgjaksområden med endast en eller ett fåtal älgar i tilldelning bör planera avskjutningen inom perioden så att inriktningen i avskjutningen uppfylls på jaktlagsnivå. Denna målsättning leder även till ett mindre antal trafikolyckor med älg inblandad.

Viltvårdsnämnden väddar till markägare och jägare att anpassa den lokala älgförvaltningen efter länets gemensamma mål att skapa en älgstam av hög kvalité som numerärt är i balans med betestillgången.

Målsättningen för älgstammen i Jönköpings Län 2009-2012 är framtagen av Länsstyrelsen Jönköpings län, Jägareförbundet, LRF, Skogsstyrelsen, samt Södra. Målsättningen är antagen av Viltvårdsnämnden den 10 december 2008.